

Partycypacyjne opracowanie rekomendacji do aktualizacji polityki integracji cudzoziemców oraz przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych w Krakowie – Partycypacyjne opracowanie aktualizacji Programu Otwarty Kraków.

Centrum Wielokulturowego: wizje i rekomendacje

Autorki:

Magdalena Klarenbach
dr Karolina Czerska-Shaw

Wkład merytoryczny:

dr Ewa Krzaklewska
dr Maksymilian Galon

Raport opracowany w ramach projektu “Strategie współpracy i włączania osób narażonych na dyskryminację i wykluczenie”, realizowanego z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

Projekt realizowany jest przez Żydowskie Stowarzyszenie Czulent we współpracy z Gminą Miejską Kraków, Komendą Wojewódzką Policji w Krakowie oraz American Jewish Committee Central Europe.

Publikacja na licencji CC BY-SA 4.0 PL

stowarzyszenie
żydowskie
czulent

Żydowskie Stowarzyszenie Czulent
ul. Św. Sebastiana 36/1, 31-051 Kraków
www.czulent.pl

Kraków 2023

Spis treści

4	Wstęp
4	1. Metodologia Design Sprint.
4	1.1 Przedstawienie procesu Design Sprint jako narzędzia analizy i rozwoju.
6	1.2 Zalety i wyzwania adaptacji pierwszego etapu Design Sprintu.
7	1.3 Dobór uczestników i uczestniczek.
7	1.4 Rola i kompetencje moderatorów i moderatorek.
10	1.5 Wnioski
10	2. Potencjalne kierunki rozwoju Centrum Wielokulturowego
	2. 1 Wizje Otwartego Krakowa
12	2. 2 Cele Centrum Wielokulturowego
13	2. 3 Podmioty zaangażowane w działalność Centrum Wielokulturowego
14	2. 4 Wyzwania
17	2. 5 Ścieżki do celu (MAPY)
24	3. Rekomendacje

WSTĘP

Kraków jest w fazie dynamicznej transformacji pod względem różnorodności społeczeństwa lokalnego, w skutku swojej korzystnej pozycji w globalnym systemie usług, oraz jako centrum nauki i turystyki. Łącznie liczba migrantów i migrantek ekonomicznych wyniosła niemal 54 tysiące w 2022 roku, co stanowiło ponad 7% populacji miasta¹. Stało się także kluczowe miejsce docelowe migracji przymusowych po rozpoczęciu pełnowymiarowej wojny Rosji na Ukrainę. Ta dynamiczna ewolucja sprawia, że miasto coraz bardziej ewoluuje pod względem różnorodności społeczności lokalnej.

W obliczu tych zmian, współczesne społeczeństwo o charakterze wielokulturowym stawia przed sobą wyzwania jak i duży potencjał rozwoju. Kraków, miasto o bogatych tradycjach i za-
bytkowej historii, może zyskać wiele poprzez wspieranie środowiska, które jest widoczne, przy-
jazne i dostępne zarówno dla "nowych" jak i "stałych" mieszkańców i mieszkanek.

W 2016 roku Rada Miasta Krakowa, poprzez uchwałę nr LII/964/16, przyjęła program o nazwie "Otwarty Kraków". Program ten ustala ramy działania miasta w celu budowania społeczeństwa otwartego, obejmującego mniejszości narodowe i etniczne oraz cudzoziemców mieszkających w Krakowie.² Kluczowym projektem w ramach tego programu jest Centrum Wielokulturowe, działające od 2021 roku. Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców (PIO), otworzony w 2018 roku, od 2021 działa w ramach struktur Centrum Wielokulturowego. Obecne wydanie projektu CW i PIO zbliża się do zakończenia, co skłania do refleksji nad wizjami, wyzwaniami i pomysłami społeczności lokalnej wielokulturowej oraz pracowników CW i PIO na przyszłość tego projektu.

Cele raportu

Raport jest rezultatem konferencji partycypacyjnej, która odbyła się 10 listopada 2023 roku w Przestrzeni Kreatywnej Współpracy na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ, zorganizowanej na zlecenie projektu Centrum Wielokulturowego, we współpracy z Jagiellońskim Centrum Studiów Migracyjnych. W wydarzeniu uczestniczyły 33 osoby z różnych sektorów i środowisk lokalnych w Krakowie. Efektem 8-godzinnej pracy było wyznaczenie nowych

1 Pędziwiatr, K., Stonawski, M., Brzozowski, J. (2022). Imigranci Ekonomiczni i przymusowi w Krakowie w 2022 roku. Centrum Zaawansowanych Badań Ludnościowych i Religijnych, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

2 Kwapisiewicz, P. (2023). Raport z ewaluacji Programu „Otwarty Kraków” w latach 2016-2022. Żydowskie Stowarzyszenie Czulent. Publikacja na licencji CC BY-SA 4.0 PL

celów dla Centrum Wielokulturowego, omówienie kluczowych interesariuszy i interesariuszek, postawienie wstępnych pytań pomocniczych do rozwiązania kluczowych wyzwań, oraz stworzenie map działań wizualizujących dojścia do wyznaczonych celów. Konferencja wpisuje się w cele Centrum Wielokulturowego, będąc integralną częścią planowanych wydarzeń, a także wiąże się z pracami związanymi z realizacją zadania publicznego: „Partycypacyjne opracowanie rekomendacji do aktualizacji polityki integracji cudzoziemców oraz przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych w Krakowie - Partycypacyjne opracowanie aktualizacji Programu Otwarty Kraków”. Zadanie to obecnie prowadzone jest przez Żydowskie Stowarzyszenie Czulent, Internationaler Bund Polska oraz Fundację „Instytut Polska - Ukraina”, przy wsparciu Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji.

Głównym celem niniejszego raportu jest przedstawienie idei i dyskusji wynikłych z konferencji, a także analiza kluczowych wyników tych dyskusji, wraz z propozycją rekomendacji. Raport szczegółowo opisuje metody stosowane podczas konferencji, analizując zarówno ich mocne strony, jak i wyzwania związane z partycypacyjnym podejściem w projektach o charakterze społecznym. Przedstawione rekomendacje odzwierciedlają wizje oraz konkretne pomysły uczestników i uczestniczek konferencji, a także sugerują metody współpracy pomiędzy interesariuszami oraz interesariuszkami, a Urzędem Miasta, w kontekście przyszłego rozwoju Centrum Wielokulturowego (CW).

Zastosowanie metody partycypacyjnej z elementami Design Sprint podczas konferencji miało na celu sprostać oczekiwaniom zadania publicznego ”Partycypacyjnego opracowania aktualizacji Programu Otwarty Kraków”, podkreślając tym samym konieczność wykorzystania tych innowacyjnych metod. Lokalizacja konferencji w Przestrzeni Kreatywnej Współpracy UJ miała również stanowić przykład dostosowania przestrzeni do potrzeb partycypacyjnych. Współpraca z Jagiellońskim Centrum Studiów Migracyjnych oraz z pracownikami naukowymi UJ pełniącymi rolę moderatorów i moderatorek nawiązywała do synergii pomiędzy środowiskiem akademickim a społecznym. Efektem konferencji są nie tylko nowe pomysły i spojrzenia na rzeczywistość Otwartego Krakowa i Centrum Wielokulturowego, ale także owocna współpraca, możliwość tworzenia sieci oraz działania w duchu współtworzenia, co podkreśla subiektywność i zaangażowanie uczestników i uczestniczek.

1. METODOLOGIA DESIGN SPRINT

1.1 Przedstawienie procesu Design Sprint jako narzędzia analizy i rozwoju.

Design Sprint, jako dynamiczna metoda, stanowi interesujący fenomen w kontekście społecznym, szczególnie gdy zastosowana jest poza tradycyjnym sektorem biznesowym. W przypadku projektu takim jak Centrum Wielokulturowe, dostosowanie tej metody do jednodniowej konferencji stanowi nietypowe wyzwanie, którego skutki mogą być niezwykle inspirujące na przyszłych zastosowań.

Schemat pełnego procesu Design Sprint w oparciu o okres pięciu dni.³

- *W poniedziałek tworzenie mapy problemu.*
- *We wtorek szkicowanie rozwiązania.*
- *W środę podejmowanie decyzji, które prototypy rozwiązań są najlepsze.*
- *W czwartek budowanie realistycznego prototypu.*
- *W piątek testowanie prototypu z pięcioma docelowymi odbiorcami i odbiorczyniami.*

W sektorze biznesowym, Design Sprint jest postrzegany jako skuteczne narzędzie, umożliwiające szybkie reagowanie na zmieniające się warunki rynkowe oraz innowacyjne podejście do rozwiązywania problemów. Kluczowym aspektem tej metody jest skrócony czas realizacji projektu, oparty na intensywnym procesie budowy i przetestowania prototypu w ciągu zaledwie pięciu dni. Osiągnięcia biznesowe wynikające z tej metody są powszechnie akceptowane. Jednakże, kiedy spojrzymy na wykorzystanie Design Sprint w kontekście społecznościowym, takim jak Centrum Wielokulturowe, pojawiają się pytania dotyczące adaptacji tej metody do specyfiki społecznej rzeczywistości.

W kontekście konferencji partycypacyjnej pt. "Wyzwania i pomysły na przyszłość Centrum Wielokulturowego", zespół moderatorów i moderatorek zamiast przyjąć tradycyjne pięciodniowe podejście, zdecydował się na skondensowanie procesu do jednodniowej konferencji wykorzystując pierwszy dzień Design Sprintu (patrz schemat Design Sprintu). To wyzwanie stworzyło unikalną okazję do zbadania, jak skrócenie czasu procesu wpływa na efektywność rozwoju innowacyjnych rozwiązań w obszarze wielokulturowości i integracji społecznej. Czy intensywny, skondensowany proces może generować równie wartościowe efekty w kontekście

3 Źródło: <https://www.thesprintbook.com/the-design-sprint>

społecznym? Czy krótszy czas pracy nad projektem wpływa na zaangażowanie uczestników i uczestniczki w proces decyzyjny i implementacyjny?

Poprzez zastosowanie metody Design Sprint w jednodniowej konferencji, Centrum Wielokulturowe stawia ciekawe pytania dotyczące adaptacji narzędzi biznesowych do specyfiki działań społecznych. Efekty tego eksperymentu mogą rzucać nowe światło na potencjał skróconych, intensywnych procesów pracy w kontekście społecznym, dostarczając cennych wniosków dla organizacji dążących do innowacyjnych rozwiązań w obszarze wielokulturowości.

1.2 Zalety i wyzwania adaptacji pierwszego etapu Design Sprintu

Adaptacja pierwszego etapu Design Sprintu w kontekście Centrum Wielokulturowego otwiera drzwi do kreatywnego i dynamicznego procesu, który ma potencjał wzbogacić podejście do tworzenia innowacyjnych projektów społecznych. Jednakże, jak każda metoda, niesie ze sobą zarówno zalety, jak i wyzwania.

Zalety:

Zalety tego etapu są znaczące i zdecydowanie przewyższają trudności. Po pierwsze, jego kreatywność pozwala na wydobywanie różnorodnych pomysłów, nawet tych na pozór odległych od konwencjonalnych rozwiązań. Dynamiczny charakter procesu sprzyja aktywnemu uczestnictwu każdej osoby, niezależnie od poziomu wiedzy czy umiejętności, co otwiera drzwi dla różnorodności perspektyw i pomysłów. Ponadto, partycypacyjny charakter procesu stawia na wspólne działanie, co sprawia, że każdy uczestnik i uczestniczka czuje się ważną częścią tworzonego projektu. Atmosfera sprzyjająca kreatywności i współpracy pomaga w budowaniu pozytywnych relacji między uczestnikami i uczestniczkami, co stanowi fundament zespołowej pracy. Ważnym aspektem, jest wprowadzenie elementów demokratycznych, takich jak głosowanie grupowe, dodaje aspektów partycypacji społecznej, co jest zgodne z ideą Centrum Wielokulturowego jako miejsca otwartego dla różnych głosów i perspektyw. To również buduje poczucie sprawczości i współwłasności wizji i projektów Centrum.

Wyzwania:

Po pierwsze, istnieje ryzyko, że projekt po pierwszym dniu pozostanie na zbyt ogólnym poziomie. Brak konkretów może prowadzić do frustracji uczestników i uczestniczek, szczególnie jeśli oczekują rezultatów. Wyzwaniem jest również wygospodarowanie wystarczającego czasu na poznanie się uczestników i uczestniczek, zwłaszcza w przypadku grupy, która się nie zna. Silne interpersonalne relacje są kluczowe w kontekście unikania potencjalnych konfliktów, zwłaszcza w przypadku tematów wrażliwych, takich jak konflikty na tle etnicznym lub narodo-

wym. Kolejną kwestią, staje się kluczowość udziału przedstawicieli i przedstawicielek Urzędu miasta w procesie, szczególnie tych z kompetencjami decyzyjnymi.

Podsumowanie:

Pierwszy etap adaptacji Design Sprintu otwiera fascynujące perspektywy dla tworzenia wizji oraz nowych partycypacyjnych projektów dla Centrum Wielokulturowego. Kluczem jest zbalansowanie kreatywności i dynamiczności procesu z konkretnymi celami, co pozwoli na skuteczne wykorzystanie potencjału tej metody w kontekście społecznym.

1.3 Dobór uczestników i uczestniczek

W konferencji wzięło udział 33 osoby, 2 tłumaczki, 4 moderatorów i moderatorki oraz 4 wolontariuszy i wolontariuszki. Uczestnicy i uczestniczki konferencji zostali zaproszeni, biorąc pod uwagę następujące charakterystyki:

1. Rola społeczna (pracownicy i pracowniczki z urzędów lokalnych i regionalnych; reprezentanci i reprezentantki z NGOs, reprezentanci i reprezentantki z biznesu (małych przedsiębiorstw jak i korporacji); naukowcy i naukowczynie; studenci i studentki; artyści i artystki; aktywistki i aktywiści)
2. Stopień znajomości i współpracy z Centrum Wielokulturowym (osoby współpracujące z CW; osoby pracujące w CW; osoby afiliowane; uczestnicy i uczestniczki w wydarzeniach CW; osoby bez wcześniejszego kontaktu z CW)
3. Różnorodność kulturowo-etniczna, doświadczenie migracyjne, lub praca i doświadczenie z różnorodnością.

Cel doboru uczestników i uczestniczek konferencji oraz czterech podgrup roboczych był skoncentrowany na stworzeniu jak najbardziej zróżnicowanej grupy współpracowników i współpracowniczek, biorąc pod uwagę kompetencje językowe, przynależność etniczną, doświadczenia migracyjne lub uchodźcze, równowagę płci w każdej podgrupie (o ile to było możliwe), poziom współpracy z Centrum Wielokulturowym (CW) oraz równowagę pomiędzy rolami społecznymi. To miało umożliwić szeroką gamę perspektyw dotyczących przyszłości CW oraz uwzględnienie różnorodnych doświadczeń, które trzeba było zintegrować w ramach jednej podgrupy.

Mimo wysokiego poziomu kreatywności, interakcji i tworzenia sieci, dobór grupy na zasadzie maksymalnej różnorodności wiązał się również z pewnymi wyzwaniami. Jak wspomniano wcześniej, znaczny czas był potrzebny, aby uczestnicy i uczestniczki się ze sobą zaznajomili, a wizje dotyczące przyszłości CW pozostały na wysokim poziomie ogólności w większości przypadków.

1.4 Rola i kompetencje moderatorów i moderatorek

Rola i kompetencje moderatorów i moderatorek w procesie Design Sprint są złożone społecznie i obejmują nie tylko aspekty kreatywne, ale także umiejętność zarządzania interakcjami społecznymi, mediacji konfliktów oraz adaptacji do różnorodności grupowej. To w dużej mierze od ich działań zależy skuteczność procesu i generowanie innowacyjnych rozwiązań społecznych. Poniżej zaprezentowane są najważniejsze kompetencje:

1. Katalizatory kreatywności: stymulując uczestników i uczestniczki do wydobywania innowacyjnych pomysłów. Poprzez zastosowanie technik zachęcających do swobodnego myślenia, kreują atmosferę, sprzyjającą generowaniu oryginalnych rozwiązań społecznych.
2. Zarządzanie dynamiką grupową: skupiają się na zarządzaniu dynamiką grupową. Ich zadaniem jest równomierne uwzględnianie perspektyw różnych uczestników i uczestniczek, umożliwiając każdemu włączenie się w dialog. Tworzą przestrzeń, w której pluralizm idei jest akceptowany i doceniany.
3. Tworzenie sprzyjającej atmosfery: moderatorzy i moderatorki działają jako facylitatorzy atmosfery sprzyjającej otwartości, współpracy i szacunku. Ich kompetencje obejmują budowanie zaufania, co umożliwia uczestnikom i uczestniczkom swobodne dzielenie się pomysłami oraz skuteczne współdziałanie w procesie kreatywnego rozwiązywania problemów.
4. Adaptacja do wymogów społeczności: zrozumienie społecznej dynamiki uczestników i uczestniczek jest kluczowe. Moderatorzy i moderatorki muszą dostosować pracę do różnych grup społecznych reprezentowanych w procesie, biorąc pod uwagę różnorodność doświadczeń, kultur i perspektyw.
5. Mediacja konfliktów i wspieranie dialogu: w sytuacjach konfliktowych moderatorzy i moderatorki odgrywają rolę mediatorów/mediatorek społecznych. Ich zadaniem jest rozpoznawanie napięć społecznych, skuteczna mediacja konfliktów oraz zachęcanie do otwartej wymiany myśli, co sprzyja współpracy.
6. Uwzględnianie aspektów społecznych w prototypowaniu: moderatorzy i moderatorki muszą uwzględniać aspekty społeczne w procesie prototypowania. Analiza socjologiczna wskazuje, że ich kompetencje obejmują identyfikację potencjalnych skutków społecznych proponowanych rozwiązań i kierowanie procesem tak, aby te aspekty były adekwatnie uwzględnione.
7. Wsparcie psychospołeczne uczestników i uczestniczek: rola moderatorów i moderatorek ma także wymiar psychospołeczny. Kompetencje w obszarze wsparcia emocjonalnego i budowania atmosfery zaufania są kluczowe dla utrzymania pozytywnej dynamiki grupy.

1.5 Wnioski

Dostosowanie metody design sprint do kontekstu społecznego wiąże się z koniecznością uwzględnienia pewnych rozważań, które przedstawiamy poniżej:

- **Jasno zdefiniowany cel społeczny:** precyzyjne określenie, jakie społeczne korzyści lub zmiany chcemy osiągnąć za pomocą projektu, pomysłu, czy inicjatywy. Taki cel jest kluczowy dla skutecznego przeprowadzenia procesu Design Sprint, ponieważ stanowi punkt orientacyjny dla wszystkich uczestników i uczestniczek.
- **Uczestnictwo różnorodnych grup społecznych:** zapewnienie reprezentacji różnorodnych perspektyw społecznych w grupie uczestników i uczestniczek Design Sprint. To pozwoli uwzględnić różnorodność doświadczeń i potrzeb społeczności, z którymi projekt będzie współpracował.
- **Partycypacyjne modele decyzyjne:** wprowadzenie elementów partycypacyjnych do procesu podejmowania decyzji, takich jak głosowanie w grupie. Umożliwi to różnym grupom społecznym aktywny udział w kształtowaniu projektu.
- **Kreatywność w rozwiązaniach społecznych:** zachęcenia do kreatywnego myślenia i poszukiwania innowacyjnych rozwiązań społecznych. Design Sprint umożliwia przetestowanie pomysłów w praktyce, co jest kluczowe w kontekście społecznym.
- **Analiza etyczna:** wprowadzenie analizy etycznej w procesie Design Sprint, zwłaszcza jeśli projekt ma wpływ na społeczność. Bądź świadomy ewentualnych konsekwencji i zastosuj zasady etyczne podczas tworzenia rozwiązań społecznych.
- **Wsparcie ekspertów i ekspertek o kompetencjach decyzyjnych:** Ich wiedza oraz kompetencje są bezcenne w zrozumieniu kontekstu społecznego i identyfikacji efektywnych rozwiązań.

2. POTENCJALNE KIERUNKI ROZWOJU CENTRUM WIELOKULTUROWEGO

2.1 Wizje Otwartego Krakowa

Uczestnicy i uczestniczki konferencji podkreślali, że "Otwarty Kraków" to nie jedynie chwytliwy slogan, lecz autentyczna idea, stanowiąca fundament społeczności opartej na szeregu wartości. Przede wszystkim integracji, akceptacji, różnorodności, szacunku, dostępności, empatii, uważności, przyjaźni oraz wielokulturowości. Dla osób, które uczestniczyły w konferencji, "Otwarty Kraków" to nie abstrakcyjne hasło, lecz dynamiczna rzeczywistość, w której wspólnota czerpie z bogactwa różnorodności. Uczestnicy i uczestniczki byli zgodnie także, że Kraków stoi przed koniecznością odejścia od przestarzałych wyobrażeń z przeszłości oraz **stworzenia nowego mitu wielokulturowego** Krakowa. Wyzwanie to obejmuje nie tylko konieczność "wymyślenia Krakowa na nowo", ale również tworzenie zupełnie nowej tożsamości miasta i przyciąganie nowych mieszkańców i mieszkanki.

W opinii uczestników i uczestniczek, wyrazem wielokulturowości jest przede wszystkim otwarte miejsce, gdzie różne kultury splatają się, tworząc unikatowe i inspirujące środowisko. "Otwarty Kraków" jawi się jako społeczeństwo, które świętuje różnice, ukazując, że to właśnie w tej różnorodności kryje się siła miasta. Kolejnym kluczowym elementem, który podkreślają uczestnicy konferencji, jest integracja. Według nich, **"Otwarty Kraków" to miejsce, które angażuje różne grupy społeczne, tworząc atmosferę, w której każdy może znaleźć swoje miejsce i pocuć się bezpiecznie.** Bezpieczeństwo mieszkańców i mieszkanki jest wyraźnie wysoko postawione w hierarchii priorytetów wizji "Otwartego Krakowa".

W tym kontekście, bezpieczeństwo jest nie tylko pojęciem fizycznym, lecz także obejmuje sfery psychiczne i społeczne, tworząc warunki sprzyjające spokojnemu i satysfakcjonującemu życiu. Nieodłącznie związane z bezpieczeństwem jest pojęcie **dostępności**, eliminującej wszelkie bariery dla każdego mieszkańca i mieszkanki. **"Otwarty Kraków" to nie tylko miejsce dla wybranych, lecz społeczeństwo, w którym każdy może czuć się integralną częścią wspólnoty.** Uczestnicy i uczestniczki konferencji zwracają szczególną uwagę na akceptację, rozumianą jako zrozumienie i tolerancję wobec różnic. Szacunek dla innych ludzi, ich poglądów i doświadczeń, oraz empatia, czyli gotowość do zrozumienia perspektywy innych i oferowanie wsparcia, są fundamentem społeczności zjednoczonej w trosce o swoich mieszkańców i mieszkanki. Otwartość umysłu, manifestująca się w gotowości na nowe idee i podejścia, stanowi cechę charakterystyczną dla społeczności "Otwartego Krakowa".

Podsumowując, "Otwarty Kraków" to nie tylko fraza czy idea na papierze, lecz realna rzeczywistość, którą tworzą ludzie dla ludzi. Wartości te stanowią fundament, z którego wypływają dalsze kierunki rozwoju miasta, inspirując do tworzenia wspólnoty zjednoczonej w poszanowaniu i współpracy. "Otwarty Kraków" to nie tylko miejsce, to styl życia i postawa, której mieszkańcy i mieszkanki z dumą bronią i kształtują, budując harmonijną przyszłość miasta.

2.2 Cele Centrum Wielokulturowego

W perspektywie uczestników i uczestniczek konferencji istnienie Centrum Wielokulturowego jawi się jako ważny element struktury społecznej Krakowa. Kluczowym celem tego miejsca, jak dostrzegają uczestnicy i uczestniczki konferencji, jest kreowanie przestrzeni integracji, umożliwiającej powstawanie społeczności złożonej z różnorodnych jednostek. Konkretnie pomysły celów to:

Integracja - miejsce tworzenia społeczności: kreowanie przestrzeni sprzyjającej budowaniu więzi społecznych, umożliwiającej mieszkańcom i mieszkankom poczucie wspólnoty. Aktywne angażowanie się w procesy integracyjne, zarówno dla nowoprzybyłych, jak i dla lokalnej społeczności budowane na poziomie oddolnym (grassroots).

Edukacja na temat wielokulturowości: sąsiedzka, lokalna, oparta na spotkaniach; wydarzenia które przedstawiają Krakowianom jak żyją ludzie w innych krajach, kulturach. Edukacja do otwartości, zwalczanie uprzedzeń, akceptacja dla inności/różnorodność doświadczeń, zwiększanie świadomości i odpowiedzialności.

Miejsce dla budowania świadomości wielokulturowej: tworzenie atmosfery sprzyjającej otwartej wymianie myśli, zbudowanej na dialogu i wsparciu społeczności.

Miejsce poznawania innych kultur i lokalnych mieszkańców i mieszanek: organizacja działań, które umożliwiają mieszkańcom i mieszkankom poznanie i zrozumienie różnorodności kulturowej obecnej w Krakowie. Organizacja działań edukacyjnych, seminariów i wydarzeń, które poszerzają wiedzę mieszkańców i mieszanek o różnych kulturach i tradycjach. W tym przypadku Centrum ma stać się 'łącznikiem' (meaningful intersection).

Tworzenie bezpiecznego miejsca dla różnorodnych grup: zapewnienie atmosfery bezpieczeństwa, gdzie różne grupy społeczne mogą się swobodnie integrować i wyrażać.

Wsparcie dla osób z doświadczeniem migracji: oferowanie specjalnego wsparcia i zasobów dla osób z doświadczeniem migracji, pomagając im w procesie adaptacji. Udostępnianie zasobów psychologicznych i wsparcia dla osób potrzebujących pomocy emocjonalnej i psychologicznej.

Pomoc w przyswajaniu aktualnego krajobrazu miasta: pełnienie roli przewodnika, pomagając nowym mieszkańcom i mieszkankom zrozumieć i dostosować się do zmieniającej się struktury miasta.

Platforma do współpracy: organizacji i grup nieformalnych ma na celu stworzenie ram współpracy, pełniąc jednocześnie rolę punktu informacyjnego dotyczącego tych działań. Jej misją jest również budowanie wspólnoty poprzez tworzenie i animowanie dialogu międzykulturowego. Platforma ma realizować ideę "connecting people" poprzez łączenie nowych mieszkańców i mieszanek oraz grup o wspólnych zainteresowaniach.

Miejsce narzędzi do współpracy międzykulturowej: CW ma być przestrzenią, do której różne podmioty mogą przyjść, aby skorzystać z narzędzi do współpracy międzykulturowej (np. sieci kontaktów, know-how). Równocześnie ma to być miejsce, gdzie podmioty mogą przynosić swoje własne narzędzia i dzielić się nimi.

Miejsce wypracowywania wizji Krakowa: stymulowanie kreatywności i partycypacji społeczności w kształtowaniu przyszłości miasta poprzez wspólne wypracowywanie wizji.

Poprzez wypełnianie tych funkcji, Centrum Wielokulturowe staje się istotnym czynnikiem kształtującym społeczną tkankę Krakowa, budując mosty porozumienia i współpracy między różnymi grupami społecznymi.

2.3 Podmioty zaangażowane w działalność Centrum Wielokulturowego

Centrum Wielokulturowe, jako projekt oparty na wspólnych wartościach i celach, skupia wokół siebie różnorodne podmioty, tworząc zintegrowaną społeczność. Podczas konferencji wyodrębnione zostały kluczowe podmioty i grupy, które odgrywają istotną rolę w sukcesie projektu, zauważając ich indywidualne funkcje i wpływ na kształtowanie Centrum.

Osoby z doświadczeniem migracji: stanowią integralną część społeczności, przynosząc ze sobą unikalne perspektywy i bogactwo kulturowe, co wzbogaca dialog międzykulturowy w tym, kobiety, seniorzy i seniorki, artyści i artystki oraz łączone rodziny.

Lokalna społeczność: mieszkańcy i mieszkanki, aktywnie uczestniczący w projektach społecznościowych, stanowią fundament społeczności Centrum Wielokulturowego. Uczestnicy i uczestniczki określają ją jako: seniorów i seniorki, rodziny, dzieci, sąsiadów, osoby prywatne.

Organizacje pozarządowe (NGO): działające na rzecz różnorodności i inkluzywności, pełnią ważną rolę jako mediatorzy społeczni. Ich zaangażowanie stanowi kluczowy element budowania mostów między różnymi grupami społecznymi, wpływając na dialog i współpracę.

Władze (Radni, Urząd Miasta, struktury państwowe): odpowiadające za kształtowanie polityki miasta, w tym tworzenie warunków sprzyjających współpracy i tolerancji. Ich decyzje mają istotny wpływ na strukturę społeczności "Otwartego Krakowa".

Biznes: przedsiębiorstwa zaangażowane w projekty wspierające różnorodność i integrację wnoszą aspekt innowacyjny do społeczności. Firmy, które widzą wartość w kreowaniu otwartego środowiska, przyczyniają się do rozwoju innowacyjnych rozwiązań.

Placówki dyplomatyczne: ambasady i przedstawicielstwa pełnią rolę wsparcia dla inicjatyw społecznościowych, a dyplomaci angażują się w budowanie mostów międzykulturowych, wpływając na wymianę kulturalną.

Sektor edukacji (szkoły, uczelnie wyższe, kuratoria): instytucje edukacyjne oraz programy wspierające integrację uczniów i uczennice z różnych środowisk odgrywają kluczową rolę w formowaniu postaw otwartości i akceptacji już od najmłodszych lat.

Instytucje kultury (w tym artyści i artystki): miejsca, w których celebryje się różnorodność poprzez sztukę i kulturę, tworząc wydarzenia inspirujące do dialogu i wzajemnego zrozumienia. Pełnią one rolę kulturalnych animatorów społeczności.

2.4 Wyzwania

Jednym z aspektów Design Sprintu, który pełni ważną rolę w pracy nad projektem są tak zwane konstruktywne pytania - pomagają zrozumieć kontekst problemu, identyfikując kluczowe wyzwania i aspiracje uczestników i uczestniczek. Pytania te prowokują myślenie o problemie w szerszym kontekście społecznym, kulturowym i technologicznym, co dostarcza inspiracji dla bardziej zróżnicowanych rozwiązań. Poniżej przedstawione zostały kategorie problemowe pytań jakie pojawiły się w czasie spotkania wraz z przykładami. Jak można zauważyć pytania

dotyczą zarówno abstrakcyjnych kwestii dot. wartości i przestrzeni Centrum Wielokulturowego, jak i bardzo konkretnych aspektów jego funkcjonowania.

1. Komunikacja i promocja:

- Jak skutecznie komunikować się między sektorami?
- Jak lepiej promować Centrum?
- Jak docierać do osób, które podzielają wartości Centrum?
- Jak uzmysłowić ludziom potrzebę istnienia Centrum Wielokulturowego?
- Jak możemy zbudować atrakcyjną stronę www?
- Jak mówić o różnych kulturach, żeby nikogo nie drażnić?
- Jak możemy wyjść poza formalne ograniczenia wizerunku CW na stronach oficjalnych UMK? (czy CW może mieć swoją stronę 'niezależną')?
- Jak zapewnić ludziom/mieszkańcom dostęp do informacji o zmianach społecznych?

2. Bezpieczeństwo i przestrzeń:

- Jak zorganizować bezpieczną, stałą przestrzeń?
- Jak unikać konfliktów wewnętrznych?
- Jakie mechanizmy pozwolą uniknąć tworzenia zamkniętej społeczności w CW?
- Czy jest miejsce na oddziały Centrum? Czy organizowania aktywności w innych miejscach np. bibliotekach, domach kultury?

3. Organizacja Centrum:

- Nie wszystko na raz - Jak połączyć punkt info, przestrzeń dla spotkań oraz radość, Czy warto z czegoś zrezygnować?
- Jak zadbać o spójność wizji partnerów?
- Jak uporządkować podstawy – słownictwo, aby nie mieszać potrzeb osób o różnym statusie i w różnej sytuacji?
- Jak opracować zasady działania wewnętrznego CW?
- Jak utrzymać zasadę wzajemności?
- Jak możemy sprawić, aby wielo-języczne wydarzenia były atrakcyjne, komfortowe dla wszystkich?
- Jak wybrać miejsce na siedzibę?
- Jak robić edukację na rzecz zmiany?
- Jak znajdować osoby do pracy (np. w formie stażu, wolontariacka)?

4. Finansowanie i Dofinansowanie:

- Jak sfinansować centrum?
- Jak zapewnić długofalowe wsparcie miasta?

- Jak pozyskać dofinansowanie z innych źródeł niż miejskie?
- Jak możemy zmienić formę legalną CW (na bardziej stałą)? – jakie są legalne ograniczenie do rozwoju CW?

5. Relacje z władzami i partnerstwo:

- Jak zmieniać władze miasta, które mogą się zmieniać - kadencyjność?
- Jak przekonać władze miasta do lokalu?
- Jak zbudować dobre partnerstwo do prowadzenia CW budzące zaufanie miasta?
- Jak naprawić komunikację zarówno pomiędzy organizacjami, jak i pomiędzy organizacjami a urzędem miasta?
- Jak sformalizować współpracę z jednostkami miasta/podlegających Miastu?
- Jak zapewnić zainteresowanie Prezydenta Miasta pracą Centrum?
- Jak zapewnić współpracę z instytucjami badawczymi?
- Jak radzić sobie z konkurencją w działaniach wielokulturowych (np. expaci w bankach firmowych)

6. Zarządzanie NGO:

- Jak prowadzić NGO związanego z wielokulturowością, aby nie było to sposobem na zarabianie pieniędzy (patologie biznesowe)?
- Jak zapewnić ochronę praw pracowniczych cudzoziemcom?
- Jak szkolić liderów na potrzeby tej konkretnej sprawy?

7. Polityczna Niezależność:

- Jak sprawić, że CW będzie politycznie niezależne?
- Jak sprawić, żeby doświadczenia CW były wykorzystane w tworzeniu polskiej polityki migracyjnej?

8. Biznes:

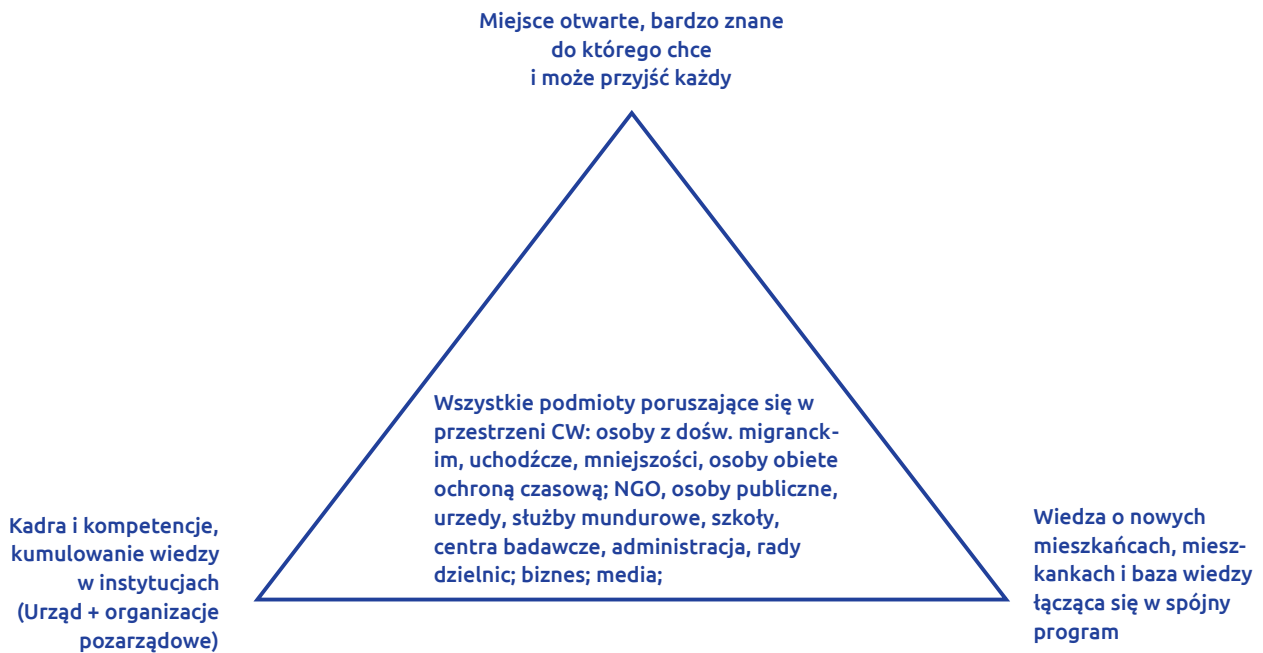
- Jak budować ścieżki do współpracy z biznesem?
- Jak możemy budować zaufanie pomiędzy przedsiębiorstwami, korporacjami i CW?
- Jak możemy współpracować z biznesem i promować ich działania nie naruszając zasad neutralności?
- Jak promować wielokulturowość w biznesie bez promowania samych biznesów (które byłoby dosyć problematyczne z uwagi na zasadę równego traktowania)?

2.5 Ścieżki do celu (MAPY)

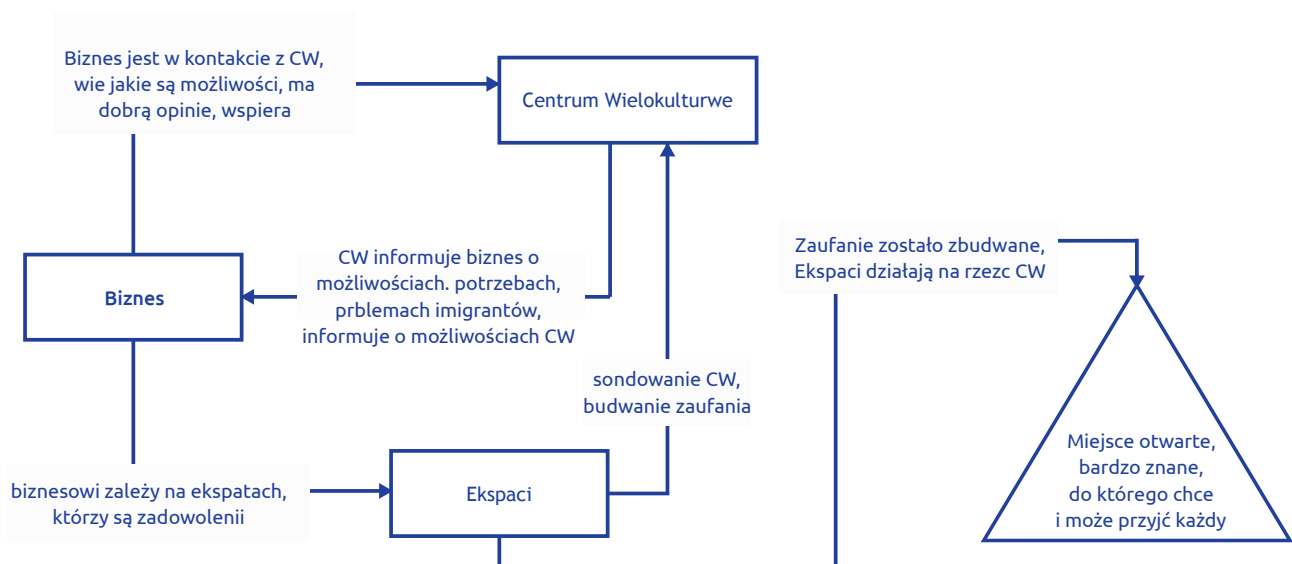
W metodologii Design Sprint, ścieżki do celu odgrywają kluczową rolę, stanowiąc strukturalny i strategiczny element procesu. Ścieżki do celu to wytyczne, które definiują kierunek i etapy pracy zespołu projektowego, prowadząc go od punktu wyjścia do osiągnięcia określonego celu końcowego. Są to spójne plany działania, które pomagają zrozumieć, jakie konkretne kroki należy podjąć, aby skutecznie rozwiązać problem lub osiągnąć zamierzony rezultat. W pierwszym etapie Design Sprint, zespół skupia się na wspólnym zrozumieniu problemu i zidentyfikowaniu kluczowych obszarów działania. To właśnie tutaj ścieżki do celu stają się fundamentalne, gdyż pomagają zdefiniować priorytety i sprecyzować, jakie aspekty problemu należy skoncentrować się w pierwszej kolejności. Koncepcja ścieżek do celu jest nie tylko narzędziem organizacyjnym, ale także umożliwia skoncentrowanie uwagi zespołu na najistotniejszych elementach projektu.

A) Trójkąt działania

Centrum Wielokulturowe, jako koncepcja oparta na wartościach otwartości, wspólnotowości i różnorodności, ukazuje się jako kompleksowy trójkąt, którego wierzchołki stanowią kluczowe elementy tej idei. Pierwszym wierzchołkiem jest "Wiedza o nowych mieszkańcach i baza wiedzy", co oznacza konieczność posiadania dogłębnej znajomości oraz zrozumienia potrzeb i doświadczeń nowych mieszkańców i mieszkańek. To z tej wiedzy wyłaniają się konkretne inicjatywy i programy, które odpowiadają na realne wyzwania związane z wielokulturowością. Istotne jest połączenie tej wiedzy w spójny program, który nie tylko uwzględni różnorodność, ale także celebrować ją jako siłę napędową społeczności. Drugim wierzchołkiem trójkąta jest "Kadra i kompetencje", co symbolizuje konieczność posiadania wykwalifikowanej kadry i kompetencji do zarządzania wielokulturowym projektem. To także odnosi się do współpracy między instytucjami, takimi jak Urząd Miasta i organizacje pozarządowe (NGO's), które mogą kumulować wiedzę i doświadczenie, tworząc synergiczne działania na rzecz integracji. Ostatnim wierzchołkiem jest "Miejsce otwarte, bardzo znane do którego chce i może przyjść każdy", co podkreśla znaczenie fizycznego miejsca, otwartego dla wszystkich mieszkańców i mieszkańek. To powinno być miejsce, które jest łatwo dostępne i zapraszające dla każdego, niezależnie od tła kulturowego czy doświadczenia migracyjnego. Jest to przestrzeń, w której różnorodność jest celebrowana, a wspólnota kształtuje się poprzez aktywne uczestnictwo.

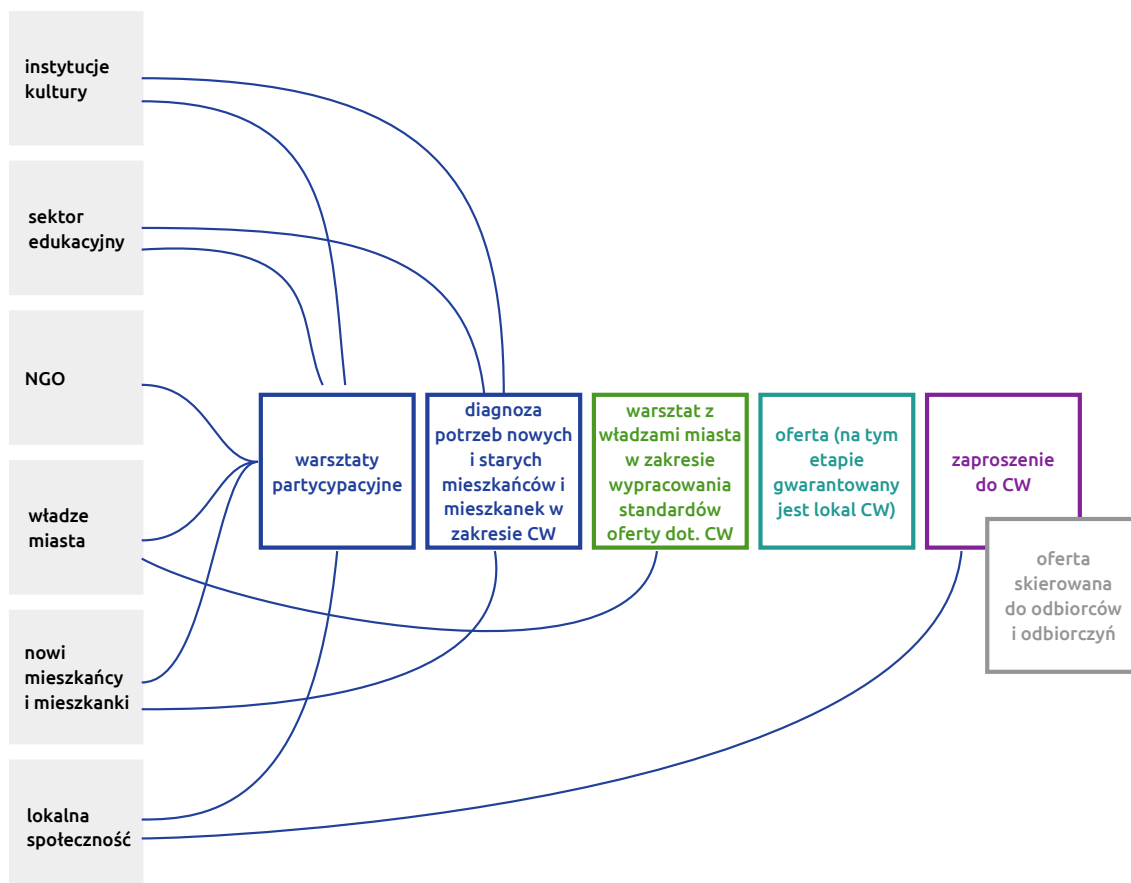
Przestrzeń ta, zarówno jako infrastruktura jak i wiedza i kompetencje ma tworzyć „bezpieczne miejsce”, również takie, które broni interesu osób z doświadczeniem migracji. Samo Centrum proponuje wiele kwestii ale jest otwarte na propozycje i daje przestrzeń do realizacji swoich autorskich pomysłów dzięki czemu zrywa np. z koniecznością wyrażania wdzięczności. Choć każdy z wierzchołków trójkąta może być wspierany przez wszystkie zdefiniowane podmioty, to jednak widać, że niektóre z nich mają szczególne znaczenie dlatego powinno się jasno zdefiniować ich rolę aby szybciej i skuteczniej odnosić korzyści. Dla każdego z wierzchołków powinny zostać zdefiniowane konkretne potrzeby.

Zespół zdefiniował potrzebę zaangażowania expatów w działalność centrum w następujący sposób:

B) Przestrzeń radości

Uczestnicy i uczestniczki podgrupy zaangażowali się w opracowanie projektu, który ukierunkowany jest na ideologiczne podstawy "Otwartego Krakowa". Centralnym elementem ich koncepcji jest stworzenie wspólnoty opartej na zasadach partycypacji, gdzie "nowi mieszkańcy i mieszkanki" i obecni mieszkańcy i mieszkanki Krakowa odgrywają kluczową rolę jako animatorzy i zarządcy przestrzeni. Centrum Wielokulturowe ma być inkorporowane w lokalną społeczność, co wymaga dokładnej diagnozy potencjalnych odbiorców i odbiorczyń i ich oczekiwań, a także zrozumienia dynamiki społeczności Krakowa. Diagnoza obejmuje warsztaty partycypacyjne skierowane do osób z wielokulturowego środowiska w Krakowie, mające na celu wytyczenie kierunków rozwoju Centrum Wielokulturowego. Kontakt z władzami miasta pozwala na przedstawienie koncepcji oraz opracowanie standardów ofert, gdzie kryteria jakościowe odgrywają kluczową rolę. Lokal, będący fizycznym wyrazem Centrum, jest centralnym elementem procesu. Uczestnicy i uczestniczki podkreślają jego znaczenie, widząc go jako przestrzeń otwartą, mobilną, elastyczną i związaną z kuchnią. To miejsce, wspólnie stworzone przez lokalną społeczność, organizacje zarządzające Centrum oraz jego odbiorców, ma być efektem

partycypacyjnego procesu, który określi jego wizję. Przewidziana przestrzeń powinna również zawierać obszar zamknięty, umożliwiający pracę (co-working), skoncentrowanie się oraz dostarczanie wsparcia psychologicznego. Przy założeniu pozytywnego rozpatrzenia oferty przez władze, kolejnym etapem jest szerokie zaproszenie do Centrum Wielokulturowego, co wymaga rozpowszechnienia informacji w miejscach użyteczności publicznej, takich jak dworce czy instytucje publiczne.

Oferta Centrum powinna spełniać kryteria dostępności dla wszystkich, być ciągła i stała, a jednocześnie spontaniczna, odpowiadając na dynamiczne potrzeby różnorodnej społeczności. Współpraca z korporacjami, na przykład w ramach programów wolontariatu "Buddy", wpisuje się w koncepcję otwartej i zintegrowanej społeczności, gdzie różnorodność jest celebrowana, a partycypacja stanowi fundament budowania wspólnego miejsca.

C) Przestrzeń współpracy z biznesem

Uczestniczki i uczestnicy podgrupy skupili się na temacie podmiotu biznesowego oraz jego interakcji z Centrum Wielokulturowym (CW). Zmotywowani przynależnością niektórych osób do tego sektora oraz przekonaniem grupy o dużym potencjale współpracy w tej dziedzinie, skupili się na dwóch podtypach aktorów biznesowych: (1) mikroprzedsiębiorcach oraz (2) korporacjach. Oba te podtypy miały swoje indywidualne cele, związane z CW jako miejscem tworzenia społeczności wielokulturowej z perspektywy oddolnej oraz jako miejscem wymiany narzędzi do współpracy międzykulturowej.

W kontekście mikroprzedsiębiorców, CW mogłoby pełnić rolę przestrzeni do promocji i interakcji różnych małych i średnich biznesów, zwłaszcza tych o charakterze "etnicznym", takich jak restauracje. Promocja różnorodnych kultur poprzez etniczne produkty i usługi mogłaby zbliżyć społeczność lokalną do różnorodności miasta, jednocześnie stając się miejscem wymiany międzykulturowej. Grupa podkreśliła konieczność, aby ta przestrzeń była interkulturowa, umożliwiając współpracę różnych przedsiębiorców z różnych kultur, zamiast promowania jednej kultury na raz.

Uczestnicy i uczestniczki podgrupy zasugerowali także wprowadzenie programów mentoringu dla przedsiębiorstw wielokulturowych, chcących zaangażować się w życie społeczne miasta. CW mogłoby pełnić rolę "hubu" dla takich szkoleń oraz wymiany doświadczeń między przedsiębiorcami wielokulturowymi.

Dla korporacji, podgrupa proponowała, aby CW służyło jako przestrzeń do realizacji wspólnych projektów w ramach Społecznej Odpowiedzialności Biznesu (CSR), a także do wspólnego zbierania funduszy na cele społeczne. CW mogłoby działać jako pośrednik w kwestiach staży

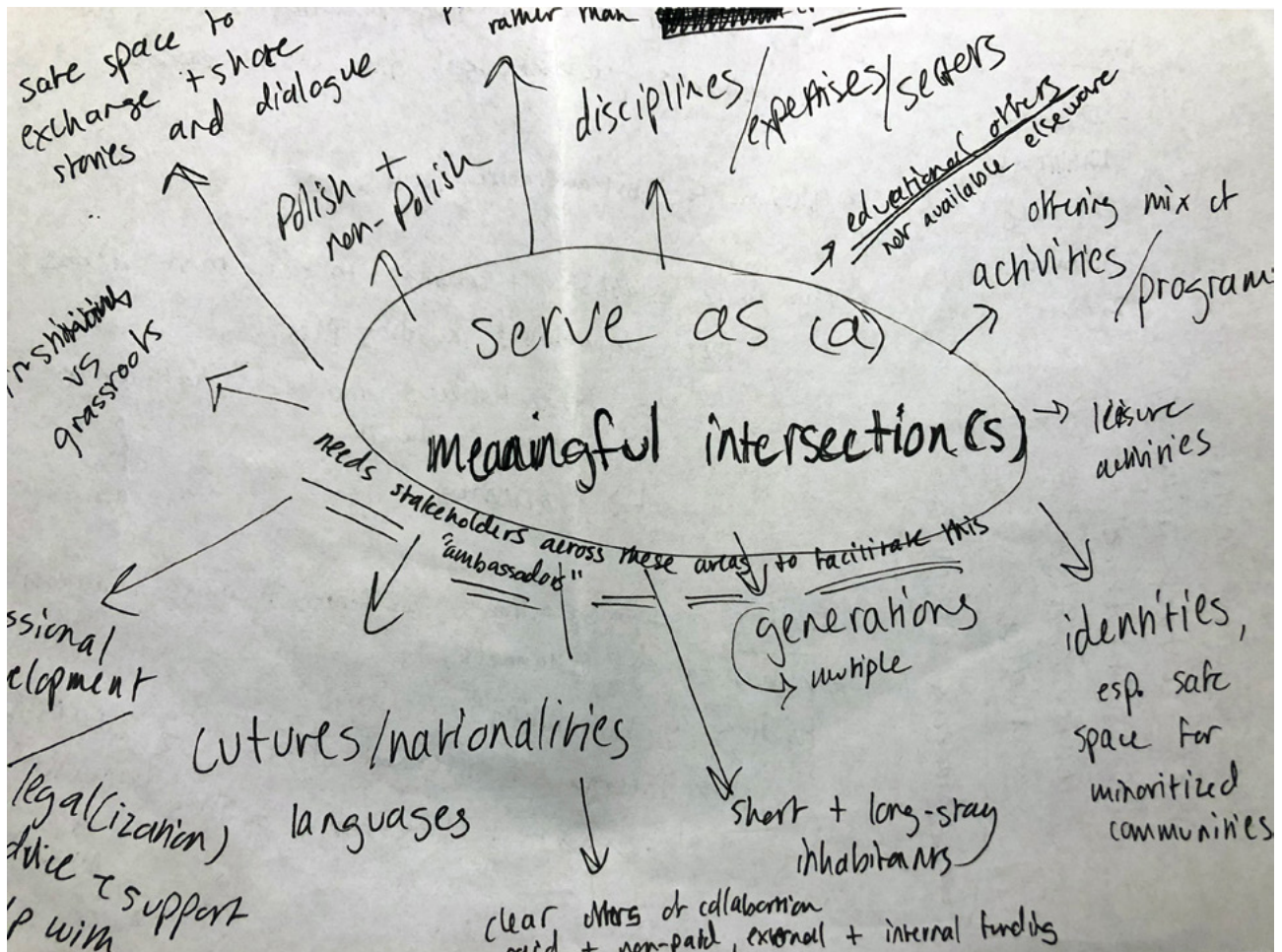
dla uchodźców w korporacjach oraz promować współpracę pomiędzy NGO a korporacjami.

W tej koncepcji, CW byłoby facylitatorem komunikacji, stanowiąc platformę dla współpracy pomiędzy korporacjami a organizacjami społecznymi. Taki model mógłby przynieść pozytywne rezultaty, umożliwiając pracownikom biznesowym uczucie społecznej użyteczności, zwłaszcza tym, którzy są z zagranicy i pragną zintegrować się z lokalnym społeczeństwem. Z drugiej strony, organizacje społeczne zyskałyby kreatywnych, wykształconych partnerów i wolontariuszy do współpracy.

E) Przestrzeń integracji 'Naszych Ludzi'

Uczestnicy i uczestniczki podgrupy skoncentrowali się na temacie "nasi ludzie", obejmującym różnorodne grupy migranckie, ze szczególnym naciskiem na interakcję i współpracę z lokalną społecznością oraz na międzykulturowy charakter relacji. Centrum Wielokulturowe (CW) ma stanowić bezpieczne miejsce, czyli tzw. "safe space", dla tych podmiotów.

Z perspektywy osób migrujących, główną barierą uniemożliwiającą dostęp do CW jest brak rozpoznawalności (visibility). Strona internetowa oraz profile na platformach społeczności-

wych, zwłaszcza Instagramie, nie są wystarczająco widoczne dla nowych mieszkańców i mieszkanki Krakowa (np. nazwa w języku polskim). Aby zwiększyć widoczność, CW może korzystać z istniejących kanałów informacyjnych w sieciach migranckich (np. Krakow Expats) w celach promocyjnych. Zdaniem uczestników i uczestniczek, niekonieczne jest tworzenie nowych struktur od podstaw; warto raczej czerpać z istniejących sieci w mieście, współpracując zamiast tworzyć coś od zera, na przykład organizując wydarzenia. W tym kontekście istotne są systemy wsparcia dostępne w różnych językach.

Uczestnicy i uczestniczki podgrupy zwrócili także uwagę na kwestię reprezentatywności w ramach CW, sugerując, aby samo Centrum odzwierciedlało różnorodność społeczeństwa wielokulturowego. Zaproponowano, aby pracownicy i pracownicy reprezentowali różne środowiska kulturowe.

W trakcie dyskusji pojawiła się także kwestia roli edukacji w budowaniu świadomości wielokulturowej. CW może stanowić jedno z miejsc, które pozytywnie wpłyną na mentalność społeczności lokalnej.

F) Wesola

Ostatnia podgrupa wyznaczyła sobie dość praktyczny cel, skupiający się na stworzeniu przestrzeni Centrum Wielokulturowego, przykładowo na ulicy Wesolej, zlokalizowanej w centrum miasta. W ramach tego celu postawiono ambitne oczekiwania, obejmujące posiadanie wyznaczonego adresu, dostępu do miejsca spotkań, otwartej przestrzeni dostępnej dla wszystkich, miejsca sprzyjającego dialogowi, atrakcyjnej wizualnie przestrzeni, otwartej dla każdego i tworzonej na zasadzie współbudowania. Proces osiągnięcia tego celu zakłada zaangażowanie różnych ścieżek:

Ciągła kampania społeczna: w ramach tej ścieżki planuje się prowadzenie ciągłej kampanii społecznej, której celem będzie promowanie korzyści z istnienia Centrum Wielokulturowego w Krakowie. Istotnym elementem będzie identyfikacja kanałów komunikacji o CW, z uwzględnieniem różnorodności grup społecznych. Dodatkowo, lokale organizacji pozarządowych i restauracje etniczne zostaną zaangażowane jako punkty informacji, co umożliwi dotarcie do różnych segmentów społeczeństwa.

Zdobycie budynku: w tej ścieżce zakłada się, że urząd miasta udostępni budynek, przeprowadzi remont, a także zapewni środki na wyposażenie (tutaj wskazywano też na rolę biznesu, który może oddać używany sprzęt na cele Centrum). Kluczowym warunkiem jest, aby budynek był dostępny dla grup wrażliwych, a także były uwzględnione koszty bieżące. W kontekście dłu-

goterminowego działania, pojawia się pytanie “pozytywne” dotyczące możliwości utrzymania projektu przy dwuletnim konkursie.

Współpraca z organizacjami: ta ścieżka zakłada identyfikację sieci i organizacji, działających w obszarze wielokulturowości etc. Ważne będzie wypracowanie wspólnie ram współpracy między Centrum a organizacjami/grupami. Z tej współpracy mogą wyniknąć inicjatywy wolontariackie, angażujące zarówno wolontariuszy i wolontariuszki, jak i stażystów i stażystki.

Współpraca z biznesem: ta ścieżka obejmuje gwarantowanie wolontariatu pracowniczego przez firmy. W ten sposób biznesy współuczestniczą w budowaniu Centrum Wielokulturowego, co może przynieść korzyści zarówno pracownikom i pracowniczkom, jak i samym firmom.

Współpraca z lokalnymi społecznościami: poprzez współpracę z mieszkańcami i mieszkankami zrzeszonymi w Radach Rodziców, instytucjach miejskich, bibliotekach, domach kultury, a także radach dzielnic i osiedli, planuje się rozwijanie edukacji sąsiedzkiej. To umożliwi zintegrowanie Centrum Wielokulturowego z lokalnymi społecznościami.

Budowa wspólnoty mieszkańców i mieszanek opartej na różnorodności to drugi kluczowy cel podgrupy. Ta misja zakłada stworzenie społeczności, która celebryje i czerpie siłę z jej różnicowania. Ścieżki prowadzące do osiągnięcia tego celu obejmują:

Urząd Miasta: w tej ścieżce urząd miasta odgrywa kluczową rolę w kreowaniu otoczenia sprzyjającego różnorodności. Ważne jest, aby różnorodność była akcentowana w komunikatach urzędu, co może przyczynić się do budowania atmosfery otwartości i akceptacji.

Centrum Wielokulturowe (CW): edukacja to kluczowy element w kształtowaniu wspólnoty opartej na różnorodności. CW może pełnić istotną rolę w podnoszeniu świadomości mieszkańców i mieszanek na temat różnic kulturowych i etnicznych. Poprzez różnorodne formy edukacji, takie jak warsztaty, wydarzenia, czy networking, Centrum może skutecznie integrować różne grupy społeczne. Istotne jest, że te działania nie muszą być ściśle związane z tematami etniczności czy wielokulturowości, lecz by obejmowały szerokie spektrum tematyczne.

Współpraca ze szkołami i instytucjami edukacyjnymi: w celu pełnej integracji społeczności, współpraca ze szkołami i instytucjami edukacyjnymi jest kluczowa. Działania różnorodne, takie jak zabawy, warsztaty czy wydarzenia, mogą stanowić platformę do wspólnych działań. Ważne jest, aby programy dla uczniów były oferowane szkołom, a także by współpraca z organizacjami pozarządowymi obejmowała różnorodnych ekspertów i ekspertek, tworząc tym samym przestrzeń dla różnych perspektyw i doświadczeń.

Biznes i firmy: w tej ścieżce zaangażowanie biznesu odgrywa kluczową rolę, zwłaszcza jeśli w firmach pracują expats. Sieci stowarzyszenia międzynarodowe mogą stanowić wartościowe partnerstwo, tworząc platformę do wymiany doświadczeń i integracji międzykulturowej na poziomie lokalnym.

3. REKOMENDACJE

Sama konferencja partycypacyjna nie miała na celu generowanie rekomendacji ani dla Centrum Wielokulturowego, ani dla władz miejskich. Niemniej jednak, dyskusje, mapy, cele oraz konstruktywne pytania, które wyłoniły się podczas pracy w podgrupach, pozwalają na refleksję w kontekście potrzeb oraz pomysłów na przyszłość Centrum Wielokulturowego oraz programu Otwartego Krakowa. Poniżej przedstawiamy główne wątki potrzeb oraz kilka konkretnych pomysłów, które wynikły z tych rozmów.

1. Wiedza:

- potrzeba posiadania dogłębnej i cyklicznej diagnozy, znajomości oraz zrozumienia potrzeb i doświadczeń nowych mieszkańców i mieszkank / potencjalnych odbiorców i odbiorczyń oraz ich oczekiwań.

Rekomendacja: metody diagnostyczne proponowane w duchu partycypacyjnym, na przykład cykliczne warsztaty.

Rekomendacja: stała współpraca ze środowiskami badawczymi (np Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji).

- potrzeba posiadania wykwalifikowanej kadry i kompetencji do zarządzania wielokulturowym projektem. CW powinno odzwierciedlać społeczeństwo wielokulturowe.

Rekomendacja: mogłoby mieć strategię rekrutacji pracowników według zasad “różnorodności i inkluzyjności”, rekrutując wśród pracowników i pracowniczek, osoby z różnych środowisk kulturowych.

Rekomendacja: wytyczne do konkursu na operatora CW powinny być elastyczne, odzwierciedlając realia i potrzeby, mieszkańców i mieszkank Krakowa.

2. Przestrzeń:

- potrzeba **fizycznej** przestrzeni dla Centrum Wielokulturowego, które spełnia kryteria otwartości, mobilności, elastyczności oraz inkluzyjności. Konieczność posiadania wyznaczonego adresu, dostępu do miejsca spotkań, otwartej przestrzeni dostępnej dla wszystkich, miejsca sprzyjającego dialogowi oraz atrakcyjnej wizualnie przestrzeni.

Rekomendacja: CW powinno mieć własną siedzibę z zasobów miejskich, w budynku przeznaczonym do użytku publicznego.

- potrzeba wspólnej przestrzeni w nowej siedzibie CW.

Rekomendacja: wprowadzenie metody Design Thinking do interdyscyplinarnych warsztatów dotyczących budowania wspólnej przestrzeni w nowej siedzibie.

3. Komunikacja i budowanie świadomości:

- potrzeba ciągłej kampanii społecznej: identyfikacja kanałów komunikacji o CW, z uwzględnieniem różnorodności grup społecznych; używając istniejące kanały komunikacji w środowiskach “nowych mieszkańców i mieszkanki”.

Rekomendacja: wspólne, interdyscyplinarne opracowanie strategii i narzędzi kampanii społecznej w formacie design sprint lub ‘hackathon’.

Rekomendacja: strona internetowa CW niezależna od UMK.

- potrzeba rozwijania edukacji sąsiedzkiej. CW może pełnić istotną rolę w podnoszeniu świadomości mieszkańców i mieszkanki na temat różnic kulturowych i etnicznych.

Rekomendacja: spotkania w dzielnicach, “mobilne” CW we współpracy z organizacjami dzielnicowymi.

Podczas konferencji, uczestnicy i uczestniczki podkreślały konieczność używania podejść partycypacyjnych i zasady współtworzenia, gdzie nowi mieszkańcy i mieszkanki oraz osadzeni mieszkańcy i mieszkanki Krakowa odgrywają kluczową rolę jako animatorzy i zarządcy przestrzeni. Jednak urząd miasta odgrywa kluczową rolę w kreowaniu otoczenia sprzyjającego różnorodności.

